

**ROCZNE SPRAWOZDANIE DYREKTORA
Z DZIAŁALNOŚCI MERYTORYCZNEJ
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W PUŁTUSKU
za rok 2016**

Pułtusk, marzec 2016

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtuskach jest jednostką organizacyjną samorządu terytorialnego, powstałą na podstawie Uchwały Nr IV/13/98 Rady Powiatu w Pułtuskach z dnia 29 grudnia 1998r.

PCPR działa na podstawie Statutu uchwalonego przez Radę Powiatu w Pułtuskach Uchwałą Nr XXII/116/2012 z dnia 24 kwietnia 2012r. oraz Regulaminu Organizacyjnego nadanego Uchwałą Nr 366/2017 Zarządu Powiatu w Pułtuskach z dnia 1 lutego 2017r.

PCPR wykonuje zadania własne powiatu, zadania zlecone przez administrację rządową, oraz inne określone w ustawach:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016r., poz. 930, z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016r., poz. 575, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016r., poz. 2046);
4. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016r., poz. 814 z późn. zm.);
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390);
6. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2016r., Nr 546, późn. zm.);
7. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016r., poz. 1870 z późn. zm.);
8. Ustawa z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2016r. poz. 1990 z późn. zm.);
9. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016r. poz. 922);
10. a także Wytoczne Starosty Pułtuskiego – Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Pułtuskiego.

Ponadto PCPR wykonuje zadania zapisane w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Pułtuskim na lata 2015–2022, w Powiatowym Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2015–2022, w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016–2022 oraz w Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Pułtuskim na lata 2015–2017.

I. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE:

*** ZGODNIE Z USTAWĄ Z DNIA 12 MARCA 2004r. O POMOCY SPOŁECZNEJ**

1. Opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.
2. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.
3. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponad gminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.
4. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych.
5. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.
6. Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, mającym trudności w integracji ze środowiskiem.
7. Pomoc cudzoziemcom w zakresie indywidualnego programu integracji oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.
8. Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.
9. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.
10. Sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej.
11. Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego.

12. Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się.

*** ZGODNIE Z USTAWĄ Z DNIA 9 CZERWCA 2011r. O WSPIERANIU RODZINY
I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ**

1. Do zadań własnych należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających m. in. coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym i opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 5) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- 6) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstania: grup wsparcia i specjalistycznego poradnictwa;
- 7) prowadzenie rejestru danych o osobach:
  - a. zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
  - b. pełniących funkcje rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka;
- 8) finansowanie:
  - a. świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach

- zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych na jego terenie lub na terenie innego powiatu;
- b. pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- c. szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz szkoleń dla rodzin zastępczych;
- 9) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej.
2. Do zadań zleconych należy:
- 1) realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 2) finansowanie pobytu w pieczy zastępczej cudzoziemców mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich lub uzyskania w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

**ZGODNIE Z USTAWĄ Z DNIA 27 SIERPNIĄ 1997r. O REHABILITACJI
ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ ORAZ ZATRUDNIANIU OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

1. Opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią rozwiązywania problemów społecznych powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
- a) rehabilitacji społecznej,
- b) rehabilitacji zawodowej i zatrudniania,
- c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.
2. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności.
3. Opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa;
4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób.
5. Dofinansowanie:
- a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,

- b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- e) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej;

6. Współpraca z organami rentowymi w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów.

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pultusku działa Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Jest to jednostka merytorycznie samodzielna. Obsługę kancelaryjno – finansową prowadzi Centrum.

Zadania nie realizowane z powodu braku środków finansowych i infrastruktury:

1. Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
2. Prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej.

II. ZATRUDNIENIE

Na koniec **2016 roku** w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie zatrudnionych było **14 pracowników**:

1. **Dyrektor** Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtuskach – **1 etat**.
2. **Główny księgowy** – **1 etat** – prowadzi obsługę księgowo-finansową Centrum i Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.
3. **Starszy specjalista ds. księgowo-kadrowych** – **1 etat** – prowadzi sprawy kadrowe jednostki; zajmuje się zadaniami związanymi z rehabilitacją społeczną osób niepełnosprawnych oraz sprawami finansowo-księgowymi; prowadzi program Aktywny Samorząd finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
4. **Inspektor** – **1 etat** – prowadzi sprawy organizacyjno - administracyjne jednostki, archiwum zakładowe oraz wspomaga Administratora Danych Osobowych w zakresie ochrony danych osobowych.
5. **Aspirant pracy socjalnej** – **1 etat** – wykonujący zadania w ramach prac interwencyjnych: prowadzi kasę jednostki; zajmuje się dofinansowaniami ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, programów celowych PFRON. Umowa na czas określony do 28.02.2017r.
6. **Specjalista pracy socjalnej** – **1 etat** – realizuje zadania z zakresu specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, opracowuje programy pomocowe z zakresu pomocy społecznej, wspierania dziecka i rodziny oraz projekty unijne (urlop bezpłatny od 31.05.2017r.).
7. **Starszy pracownik socjalny** – **1 etat** - realizuje świadczenia z zakresu, placówek opiekuńczo – wychowawczych i pomocy instytucjonalnej; kieruje osoby do domów pomocy społecznej i środowiskowego domu samopomocy oraz wykonuje zadania kontrolne w zakresie nadzoru nad Domami Pomocy Społecznej funkcjonujących na terenie powiatu pułtuskiego i Środowiskowym Domem Samopomocy w Pułtuskach.
8. **Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej** – **2 etaty** - realizują zadania z zakresu zespołowej opieki nad dzieckiem i rodziną oraz świadczenia z zakresu pieczy zastępczej.
9. **Specjalista pracy z rodziną** – **1 etat** – koordynuje działania związane z realizacją zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz obsługa merytoryczna działu świadczeń dotyczących pieczy zastępczej.

10. **Starszy referent – 1 etat** – zajmuje się dofinansowaniami ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, programów celowych PFRON (urlop wychowawczy do 28.08.2017).

11. **Sekretarz** Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności – **1 etat** - sprawy administracyjne zespołu.

12. **Pomoc administracyjna – 1 etat** – wykonujący zadania w ramach prac interwencyjnych: sprawy administracyjne zespołu. Umowa na czas określony do 31.08.2018r.

13. **Sprzątaczką – 1 etat** – umowa na czas określony do 31.07.2017r.

III. SZKOLENIA

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk w 2016 roku pozyskało środki finansowe z Krajowego Funduszu Szkoleniowego, w ramach których sfinansowano 80% kosztów kształcenia ustawicznego kadry naszej jednostki.

Pracownicy Centrum w 2016r. wzięli udział w następujących szkoleniach:

Lp.	Temat szkolenia	Stanowiska pracowników
1.	<p>Szkolenia z zakresu funduszy europejskich:</p> <p>1. Konferencja w ramach projektu „<i>Musimy siać</i>”; 2. Seminarium w ramach projektu „<i>Musimy siać</i>”; 3. Szkolenie „<i>Obowiązki beneficjenta wynikające z umowy o dofinansowanie w ramach RPO WM 2014-2020</i>”; 4. Szkolenie „<i>Obowiązki beneficjenta związane z działaniami informacyjno-promocyjnymi i systemach SL2014</i>”; 5. Warsztaty „<i>Rozliczanie projektów unijnych w praktyce</i>”; 6. Szkolenie „<i>Specjalista do spraw zamówień Publicznych - 3 dniowe warsztaty certyfikowane</i>”; 7. Kurs <i>pisania wniosków Unijnych</i>; 8. Szkolenie „<i>Obowiązek zachowania równości szans i niedyskryminacji w projektach współfinansowanych z RPOWM 2014-2020</i>”; 9. Szkolenie „<i>Prawo zamówień publicznych na dostawy i usługi w praktyce członków komisji przetargowych w ramach RPOWM 2014-2020</i>”; 10. Szkolenie „<i>Zatrudnienia i wynagradzanie personelu i pracowników w projektach RPO WM 2014-2020</i>”; 11. Spotkanie informacyjne dotyczące Działania 9.1. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.</p>	<p>-Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, -Starszy pracownik socjalny, -Specjalista pracy z rodziną, -Dyrektor PCPR -Młodszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej -Starszy specjalista ds. księgowo-kadrowych -Główna księgowa -Inspektor -Aspirant pracy socjalnej</p>
2.	<p>Szkolenia z zakresu pomocy społecznej:</p> <p>1. Spotkanie informacyjno-szkoleniowe dotyczące realizacji programu „500+”.</p>	<p>-Specjalista pracy z rodziną -Aspirant pracy socjalnej -Koordynator rodzinnej</p>

		pieczy zastępczej, -Specjalista pracy z rodziną,
3	Szkolenia za zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych: 1. Spotkanie informacyjno-szkoleniowe dotkniętych realizacji programu „Aktywny Samorząd”.	-Starszy specjalista, ds. księgowo-kadrowych -Aspirant pracy socjalnej
4.	Szkolenia dla składu orzekającego Powiatowego Zespołu Orzekania o Niepełnosprawności: 1.Narada kierownictwa Zespołów Orzekających na Mazowszu. 2.Szkolenie dla przewodniczących i sekretarzy. 3.Szkolenie dla pracowników socjalnych składów orzekających.	-Przewodniczący PZOoN -Sekretarz PZOoN -Starszy pracownik socjalny
5	Szkolenia z zakresu pieczy zastępczej: 1.Szkolenie „Komunikacja bez stresu”; 2.Prelekcja dotycząca Autyzmu; 3.Kurs trenerski przygotowujący do szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze; 4. Szkolenie „Praca z młodzieżą w świetlicy socjoterapeutycznej/środowiskowej”; 5. „Terapia skoncentrowana na rozwiązaniach – kurs I stopnia”	-Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, -Specjalista pracy z rodziną, -Aspirant pracy socjalnej, -Specjalista pracy z rodziną, - Pomoc administracyjna, - Pedagog
6	Szkolenia z zakresu spraw kadrowych : 1. „Prawo pracy 2016 po zmianach”; 2. „Specjalista do spraw płac i rozliczeń ZUS”.	- Starszy specjalista ds. księgowo-kadrowych
7	Szkolenia z zakresu administracji : 1.Kodeks postępowania administracyjnego; 2.Szkolenie „Redagowanie aktów administracyjnych i korespondencji urzędowych”; 3. Kurs „Kancelaryjno-archiwalny II stopnia”.	-Sekretarz PZOoN -Inspektor
8	Szkolenia z zakresu księgowości : 1.Szkolenie „Aktualne problemy związane z prawidłowym rozliczeniem podatku VAT w jednostkach organizacyjnych samorządu terytorialnego.”	- Główny księgowy

Liczba szkoleń ogółem: 27

Od stycznia do końca grudnia 2016r. odbyło się 12 spotkań dyrektora z pracownikami w celu omówienia bieżących zadań oraz wdrażania procedur mających na celu usprawnienie pracy.

Szkolenie kadry pomocy społecznej

Dnia 25 kwietnia 2016r. odbyło się szkolenie ze świadczeń „500+” prowadzone w formie warsztatów przez Pana Tomasza Wardach, podczas którego szczegółowo zostały przedstawione i omówione procedury przyznawania świadczenia. Udział łącznie wzięło 29 pracowników kadry pomocy społecznej z terenu powiatu pułtuskiego, makowskiego i ostrołęckiego.

IV. REHABILITACJA SPOŁECZNA

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej na podstawie:

- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016r., poz. 2046);
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2015r. poz. 926);
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. 2014 r., poz. 1937).

W **2016 roku** Powiat Pułtuski na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej otrzymał kwotę **389 947,00 zł.** (z tego 284 187,00 zł przeznaczone zostało na realizację zadań w ramach rehabilitacji społecznej przez PCPR , 105 760,00 otrzymał Powiatowy Urząd Pracy na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie na zadania w ramach rehabilitacji społecznej wypłaciło dofinansowania na kwotę **284,185,00 zł.**

Środki finansowe zostały wydatkowane na niżej wymienione zadania w następujących wysokościach:

• **Dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym:**

* 25 dorosłych osób niepełnosprawnych	kwota	22 569,00 zł
* 5 opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych	kwota	3 163,00 zł
* 8 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	kwota	7 808,00 zł
* 5 opiekunów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	kwota	3 255,00 zł
	Ogółem	36 795,00 zł

W 2016r. o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ubiegało się wraz z opiekunami **96 osób.**

• **Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze:**

* 111 dorosłych osób niepełnosprawnych	kwota	106 604,00 zł
* 24 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	kwota	51 092,00 zł
	ogółem	157 696,00 zł

• **Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych:**

* likwidacja barier w komunikowaniu się	11 osób na kwotę	13 525,00 zł
* likwidacja barier architektonicznych	11 osób na kwotę	55 160,00 zł
* likwidacja barier technicznych	2 osoby na kwotę	21 009,00 zł
	ogółem	89 694,00 zł

Realizacja pilotażowego programu „Aktywny samorząd” finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

W 2016 roku w ramach programu „Aktywny samorząd” zrealizowano formy wsparcia w następujących obszarach:

I. Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

1) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym:

a) Zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania;

2) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

a) Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;

3) Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej;

II. Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Do PCPR w Pułtusk w 2016 roku wpłynęło ogółem 38 wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON w ramach poszczególnych obszarów programu na łączną kwotę 125 809,20zł. 34 wnioski zostały ocenione pozytywnie pod względem formalnym.

Wnioski złożone w Module I programu po pozytywnej ocenie formalnej przeszły ocenę merytoryczną. Na podstawie przeprowadzonej we wnioskach oceny merytorycznej sporządzona została lista rankingowa osób ubiegających się o dofinansowanie. Pozycja na liście rankingowej uzależniona była od liczby uzyskanych punktów i decydowała o kolejności przyznawania dofinansowań.

Ostatecznie podpisano **34 umowy dofinansowania na łączną kwotę 86 565,36 zł.**, w tym:

1. Moduł I:

- 1) Obszar B/ Zadanie 1 – **3 umowy na kwotę –21 840,00 zł.**
- 2) Obszar C/ Zadanie 2 – **2 umowy na kwotę – 4 000,00 zł.**
- 3) Obszar D – **3 umowy na kwotę – 3 116,36 zł.**

2. Moduł II – **23 umowy na kwotę – 57 600,00 zł.**

W związku ze zmianami wprowadzonymi w programie ostateczne wydatkowanie środków na Moduł II nastąpi w I kwartale 2017 r., a rozliczenie programu do 15 kwietnia 2017 r.

W 2016r. pracownicy PCPR przeprowadzili także 10 kontroli w zakresie prawidłowości realizacji umów dofinansowania ze środków PFRON w ramach programu „Aktywny samorząd”, zawartych w 2015r. kontrolą objęto:

- 1 umowę na dofinansowanie do prawa jazdy kat. B ,
- 1 umowy dofinansowania pomocy w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- 1 umowę dofinansowania protezy kończyny , w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne ;
- 1 umowę dofinansowania pomocy w zapewnieniu opieki dla osoby zależnej,
- 6 umów dofinansowania pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (kosztów nauki).

W trakcie kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

V. POMOC INSTYTUCJONALNA – DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ; ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY.

Na terenie powiatu pułtuskiego funkcjonują trzy domy pomocy społecznej o łącznej liczbie miejsc **504**:

- Dom Pomocy Społecznej koedukacyjny dla osób przewlekle chorych psychicznie w Obrytem o liczbie miejsc – **290**, w którym na koniec 2016r. przebywało **294** osób;
- Dom Pomocy Społecznej dla niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn w Ołdakach o liczbie miejsc – **118** z oddziałem koedukacyjnym dla osób przewlekle psychicznie chorych, w którym na koniec 2016r. przebywało **123** osoby;
- Dom Pomocy Społecznej w Pułtuskach koedukacyjny dla osób przewlekle chorych psychicznie o liczbie miejsc **96**, na koniec 2016r. przebywało **32** osoby. Dom funkcjonuje od listopada 2016r. zgodnie z decyzją Nr 2256/2016 z dnia 19.10.2016r. Wojewody Mazowieckiego zezwalającą Powiatowi Pułtuskim na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Pułtuskach;

oraz:

- Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie o liczbie miejsc **30**.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wydało w 2016 r. **101** decyzji, w tym:

- **79** decyzji o umieszczeniu w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie naszego powiatu;
- **3** decyzje uchylające decyzje o umieszczeniu w DPS;
- **9** decyzji wygaszających decyzje o umieszczeniu bądź odpłatności za pobyt w DPS;
- **1** decyzję ustalającą odpłatność za pobyt w DPS;
- **2** decyzje zmieniające odpłatność za pobyt w ŚDS;
- **3** decyzje o ponownym skierowaniu do ŚDS;
- **2** decyzje o skierowaniu do ŚDS na 3 miesiące;
- **2** decyzje o skierowaniu do ŚDS po raz pierwszy na 2 lata.

Na umieszczenie w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie naszego powiatu oczekują **16 osób**. W roku 2016 przyjęto do domów pomocy społecznej na terenie powiatu pułtuskiego łącznie **68** osób.

Sprawozdanie nadzoru nad działalnością jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

Art. 112 ust. 8 ustawy o pomocy społecznej określa, iż – Starosta przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością rodzinnej opieki zastępczej, powiatowych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, czyli ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i placówek opiekuńczo-wychowawczych:

- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Obrytem;
- Domu Pomocy Społecznej dla niepełnosprawnych intelektualnie i chorych psychicznie w Ołdakach;
- Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Pułtusk;
- Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Pułtusk.

Nadzór sprawowano poprzez:

- przeprowadzanie doraźnych kontroli i lustracji w w/w jednostkach dotyczących bieżącej działalności i funkcjonowania oraz obowiązującego standardu usług świadczonych dla mieszkańców Domu;
- przekazywanie wszelkich informacji jakie PCPR otrzymuje z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz innych istotnych wiadomości dla bieżącej działalności podległych jednostek;
- udział w uroczystościach i imprezach organizowanych w jednostkach pomocy społecznej.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono kontrole w podległych jednostkach zgodnie z obowiązującym planem kontroli na dany rok (DPS Ołdaki – 18 maja 2016r., ŚDS –21 czerwca 2016r., DPS Obryte – 20 września 2016r.).

VI. SYSTEM OPIEKI NAD RODZINĄ I DZIECKIEM

Z dniem 01 stycznia 2012r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która wprowadziła nowe zadania dla gmin i powiatów związane ze sprawowaniem opieki i udzielaniem pomocy dla rodzin zastępczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku zgodnie z art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zostało wyznaczone, na mocy zarządzenia Nr 73/2011 Starosty Pułtuskiego z dnia 24 października 2011r., do pełnienia funkcji organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy m. in.:

- 1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 2) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 3) zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
- 4) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 5) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 6) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość dopełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą;
- 7) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015-2017 został sporządzony na podstawie założeń ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 180 pkt 1 przedmiotowej ustawy, do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letniego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej.

Program wyznacza kierunki rozwoju rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Pułtusku.

Służy ukierunkowaniu działań i ustaleń priorytetów oraz zakresu prowadzonych działań na rzecz rozwoju pieczy zastępczej na terenie Powiatu Pułtuskiego – **sprawozdanie z założeń programu stanowi załącznik nr 3 do niniejszego sprawozdania Dyrektora.**

Organizacja wypoczynku letniego w ramach akcji „Pogodne Lato 2016”.

W ramach programu profilaktyczno – terapeutycznego dla dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych skutkami alkoholizmu pt. „Pogodne lato” - 41 dzieci i młodzieży z terenu naszego powiatu wypoczywało w dniach od 02 sierpnia 2016r. do 16 sierpnia 2016r. na obozie wypoczynkowym w miejscowości Gorzewo gm. Gostynin woj.mazowieckie.

Obóz zorganizowany został przez Komendę Chorągwi Mazowieckiej ZHP im. Wł. Broniewskiego. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako koordynator wypoczynku dokonywało naboru uczestników przy współudziale ośrodków pomocy społecznej z terenu naszego powiatu.

Akcja cieszy się dużym zainteresowaniem wśród dzieci i młodzieży. Wypoczynek połączony jest z realizacją programu profilaktyczno-terapeutycznego. Uczestnicy uczą się budowania pozytywnego obrazu świata, porozumiewania się z ludźmi, samodzielności pracy w grupie. Uważamy, że tą formą wypoczynku powinna zostać objęta większa ilość dzieci i młodzieży z terenu naszego powiatu.

VII. SPECJALISTYCZNE PORADNICTWO RODZINNE

Rodzinom, mającym trudności w wypełnianiu swoich zadań oraz dzieciom z tych rodzin udzielana była pomoc, w formie:

- poradnictwa rodzinnego;
- terapii rodzinnej, rozumianej jako działania psychologiczne i pedagogiczne mające na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania jej zadań, pracy socjalnej, poprzez działania następujących specjalistów:
  - * psychologa;
  - * prawnika
  - * pracownik socjalny.

W roku 2016 z indywidualnych porad w/w specjalistów **skorzystało około 100 osób.** Głównymi powodami, z jakimi klienci zgłaszali się do w/w specjalistów była konieczność uzyskania specjalistycznej porady z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego, problemy wychowawcze z dziećmi, w tym, na podłożu szkolnym; brak pracy; problemy w załatwieniu spraw urzędowych.

VIII. PROGRAMY REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W PUŁTUSKU

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Pułtuskim na lata 2015-2022

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Pułtuskim na lata 2015-2022, przyjęty do realizacji przez Radę Powiatu Pułtuskiego, uchwałą Nr IV/27/2015 z dnia 12 lutego 2015r. Szczegóły realizacji programu oraz zrealizowane przedsięwzięcia zostały umieszczone w rocznym sprawozdaniu z realizacji powyższego programu, który stanowi **załącznik nr 1 do rocznego sprawozdania dyrektora z działalności merytorycznej PCPR w Pułtusku za rok 2016.**

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Pułtuskim na lata 2016-2020.

W roku 2016, zgodnie z uchwałą Nr XIV/80/2016 Rady Powiatu Pułtuskiego z dnia 29 stycznia 2016r., został przyjęty Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Pułtuskim na lata 2016-2022. Szczegółowy zakres realizacji programu określony został w sprawozdaniu z jego realizacji, **który stanowi załącznik na 2 do niniejszego sprawozdania.**

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Pułtuskim na lata 2015-2017.

Uchwałą Nr VI/39/2015 Rady Powiatu w Pułtusku z dnia 27.03.2015r został zatwierdzony Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Pułtuskim na lata 2015-2017, **który stanowi załącznik na 3 do niniejszego sprawozdania.**

Celem głównym programu jest objęcie wsparcia, opieka i wychowaniem w formie pieczy zastępczej dzieci z terenu powiatu pułtuskiego pozbawionych opieki rodziny. Cel ten jest realizowany poprzez wykonywanie działań stanowiących działania własnych powiatu.

POWIATOWA SPOŁECZNA RADA DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W PUŁTUSKU

Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Pułtusku została powołana Zarządzeniem Nr 33/07 Starosty Pułtuskiego z dnia 16 lipca 2007r.

Rada pracuje w 5-osobowym składzie: przewodniczący, wiceprzewodniczący, sekretarz oraz dwóch członków; jest organem opiniującym i doradczym Starosty.

Posiedzenia Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych odbywały się w zależności od zaistniałych potrzeb i okoliczności.

W 2016 roku odbyło się 9 posiedzeń Rady, podczas których opiniowano i podejmowano decyzje dotyczące następujących spraw:

W dniu 11 stycznia 2016r. na posiedzeniu Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych:

- przyjęto informację dotyczącą wykorzystania środków przyznanych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej dla powiatu pułtuskiego z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za 2015r.;

- przyjęto informację dotyczącą wykorzystania środków przyznanych na realizację Pilotażowego Programu „Aktywny Samorząd” za 2015r.;

- omówiono *Zasady dofinansowania do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz likwidacji barier w komunikowaniu się ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2016r.*

Ustalono, że zasady dofinansowania do likwidacji barier w komunikowaniu się, mogą ulec zmianie w zależności od środków otrzymanych z PFRON na rok 2016 oraz złożonych wniosków na rehabilitację społeczną i zawodową przez osoby zainteresowane.

- przyjęto propozycję do Planu Pracy Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych na rok 2016. Plan pracy został zatwierdzonych przez Radę.

W dniu od 09 lutego 2016r. na posiedzeniu Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych:

- przyjęto sprawozdanie z działalności Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych za 2015r.;

- przyjęto sprawozdanie z realizacji zadań Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Pułtuskim za 2015r.;

W dniu **15 marca 2016r.** na posiedzeniu Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych:

- pozytywnie zaopiniowano podział środków finansowych PFRON przyznanych dla Powiatu Pułtuskiego w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej w 2016 roku.
- pozytywnie zaopiniowano projekt Uchwały Rady Powiatu w Pułtusk w sprawie zadań finansowych w 2016r. ze środków PFRON.
- ustalono, że Wystawa Prac Twórczości Osób Niepełnosprawnych z terenu powiatu pułtuskiego zostanie zorganizowana wspólnie przez wszystkie instytucje tj. DPS-y, ŚDS, SOSW, PCPR przy współpracy Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

W dniu 20 kwietnia 2016r. na posiedzeniu Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych, wydano opinie dotyczące złożonych wniosków przez:

1. Dom Pomocy Społecznej w Ołdakach o dofinansowanie ze środków PFRON projektu w ramach „Programu wyrównywania szans między regionami II”- dofinansowanie do likwidacji barier transportowych, zakup samochodu - Obszar D.
2. Dom Pomocy Społecznej w Obrytem o dofinansowanie ze środków PFRON projektu w ramach „Programu wyrównywania szans między regionami II” - do likwidacji barier transportowych, zakup samochodu - Obszar D.
3. Starosto Powiatowe w Pułtusk z przeznaczeniem dla Środowiskowego Domu Samopomocy o dofinansowanie ze środków PFRON projektu w ramach „Programu wyrównywania szans między regionami II” - dofinansowanie do likwidacji barier transportowych, zakup samochodu - Obszar D.
4. Urząd Gminy Obryte dla Szkoły Filialnej w Gródku Rządowym o dofinansowanie ze środków PFRON projektu w ramach „Programu wyrównywania szans między regionami II” - dofinansowanie do likwidacji barier transportowych, zakup samochodu - Obszar D.
5. Gmina Pułtusk dla Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Pułtusk o dofinansowanie ze środków PFRON projektu w ramach „Programu wyrównywania szans między regionami II” - dofinansowanie do likwidacji barier

transportowych, zakup samochodu - Obszar D.

Powiatowa Społeczna Rada do spraw Osób Niepełnosprawnych w Pułtuskach zaopiniowała pozytywnie wszystkie 5 wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON projektu w ramach „Programu wyrównywania szans między regionami II” - dofinansowanie do likwidacji barier transportowych - Obszar D (Domu Pomocy Społecznej w Ołdakach, Domu Pomocy Społecznej w Obrytem, Starostwa Powiatowego w Pułtuskach dla Środowiskowego Domu Samopomocy w Pułtuskach, Urzędu Gminy Obryte dla Szkoły Filialnej w Gródku Rządowym, Gminy Pułtusk dla Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Pułtuskach).

Podczas posiedzeń Rady w dniach **10 maja 2016r., 22 lipca 2016r., 22 września 2016r., 12 października 2016r., 14 listopada 2016r.**, Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych opiniowała projekty Uchwał w sprawie zmiany zadań finansowanych w 2016 r. ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla powiatu pułtuskiego na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz podział środków na realizację w/w zadań. Projekty Uchwał oraz podział środków na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla powiatu pułtuskiego uzyskały pozytywne opinie Rady.

IX. POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności został powołany Zarządzenia Nr 1/2000 z dnia 10 stycznia 2000r. Starosty Powiatu Pułtuskiego. Zespół realizuje zadania z zakresu administracji rządowej działając przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtuskach. Obszarem działania Zespołu jest Powiat Pułtuski.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności jest jednostką merytorycznie samodzielną. Obsługę administracyjno-finansową prowadzi Centrum.

Wydatki pokrywane są ze środków finansowych budżetu Państwa.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydaje :

-orzeczenia o niepełnosprawności dla osób, które nie ukończyły 16 roku życia,

dla celów m. in :

- świadczenia pielęgnacyjnego,
- zasiłku pielęgnacyjnego,
- uzyskania karty parkingowej,
- korzystania z ulg i uprawnień.

-orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (lekki, umiarkowany lub znaczny) dla osób, które ukończyły 16 rok życia, dla celów m. in :

- szkolenia,
- odpowiedniego zatrudnienia,
- korzystania z rehabilitacji,
- korzystania z systemu pomocy społecznej,
- konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej,
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji ,
- korzystania z ulg i uprawnień na podstawie art.8 ust.3a pkt. 1 – Prawo o ruchu drogowym, ze względu na znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się,
- uzyskania prawa do zamieszkania w oddzielnym pokoju (dotyczy osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich oraz osób, których niepełnosprawność wymaga zamieszkania w oddzielnym pokoju),
- korzystania z innych ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów wskazanych przez osobę zainteresowaną bądź przedstawiciela ustawowego.

-oraz orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy.

Zespół orzeka na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Czas rozpatrzenia wniosku wynosi około 30 dni.

Przewodniczącym składu orzekającego jest lekarz, który dokonuje oceny dotyczącej wydania decyzji przy udziale składu orzekającego. Dokumentem kończącym postępowanie orzekające jest orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub niepełnosprawności (w przypadku dzieci do 16 r.ż).

W 2016 r.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności pracował w składzie:

- przewodniczący;
- sekretarz;
- 10 lekarzy;
- 5 psychologów;
- 2 pedagogów ;
- 4 doradców zawodowych
- 3 pracowników socjalnych.

W 2016 r. odbyły się 73 posiedzenia Zespołu, średnio 4-5 razy w miesiącu podczas których rozpatrywane było około 20-35 spraw.

Liczba przyjętych wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osób po 16 roku życia w okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2016 r.- **809**, wydanych orzeczeń -**818**,

w tym :

- lekki stopień niepełnosprawności – **104 osoby**,
- umiarkowany stopień niepełnosprawności – **407 osób**,
- znaczny stopień niepełnosprawności – **265 osób**.

14 osób nie zostało zaliczonych, natomiast w stosunku do **28** osób nastąpiła odmowa ustalenia stopnia niepełnosprawności.

Różnica w liczbie przyjętych wniosków , a liczbą wydanych orzeczeń wynika z faktu, że wnioski, które wpłynęły w grudniu 2015 r. rozpatrzone zostały w styczniu 2016r.

Liczba przyjętych wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności dla osób do 16 roku życia w okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2016r.- **148**, wydanych orzeczeń – **147**, w tym :

- **115** orzeczeń o zaliczeniu dzieci do osób niepełnosprawnych,
- **30** orzeczeń o nie zaliczeniu dzieci do osób niepełnosprawnych,
- **2** orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności.

Od orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wydanego przez Powiatowy Zespół przysługuje odwołanie do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

W okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2016 r. wniesiono **81** odwołań do wydanych orzeczeń , w tym :

- **67 odwołań** od wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla osób po 16 rż, z tego

64 zostało przesłane do Wojewódzkiego Zespołu Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie, 3 odwołania rozpatrzono w ramach samokontroli.

- **14 odwołań** do wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dzieci do 16 rż,z tego **14** odwołań wysłano do Warszawy.

Legitymacja osoby niepełnosprawnej

Orzeczenie o przyznaniu któregoś ze stopni niepełnosprawności jest podstawą do korzystania z ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym. Potwierdzeniem posiadania orzeczenia jest legitymacja osoby niepełnosprawnej. Legitymacje osoby niepełnosprawnej wydawane są wyłącznie na podstawie prawomocnego orzeczenia o niepełnosprawności,

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w okresie od 01.01.2016r. Do 31.12.2016r z upoważnienia Starosty wydał **168** legitymacji dla osoby dorosłej oraz **30** legitymacji dla dziecka.

Karty parkingowe

Karta Parkingowa to jedyny dokument uprawniający osoby z niepełnosprawnością do parkowania na „kopertach”. Jest wydawana na osobę (nie na samochód) lub placówkę. Zgodnie z ustawą z 23 października 2013r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym i niektórych innych ustaw (Dz.U. Z 2013r.,poz 1446, z późn.zm.)imienną kartę parkingową można otrzymać tylko na podstawie orzeczeń wydanych przez Powiatowe Zespoły do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Osoba prywatna otrzymuje kartę parkingową na czas ważności orzeczenia, ale nie dłużej niż na 5 lat.

Kartę parkingową może uzyskać także placówka zajmująca się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób z niepełnosprawnością, mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Placówka może otrzymać kartę parkingową na 3 lata pod warunkiem, że samochód jest własnością placówki.

Kartę parkingową wydaje przewodniczący Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

W okresie od 01.01.2016r do 31.12.2016r wpłynęło **86** wniosków złożone na karty parkingowe dla osób dorosłych w tym : **76** wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie i wydano karty parkingowe, w **1** przypadku wydano odmowę wydania karty parkingowej,ponieważ osoba zainteresowana miała

ważną kartę, natomiast 9 kart zostało wydanych w styczniu 2017 r.

Do Zespołu wpłynęły 4 wnioski dot. wydania karty parkingowej dotyczące osoby niepełnosprawnej przed 16 r.ż a także 1 wniosek na wydanie karty parkingowej dla placówki.

Wnioski rozpatrzono pozytywnie.

Z dokonanej analizy wynika, że najwięcej osób składa wnioski o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności dla celów uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego.

W porównaniu do roku 2015 nastąpił w roku 2016 duży wzrost składanych odwołań od orzeczeń. Natomiast znacznie mniej wpłynęło wniosków o wydanie karty parkingowej, ponieważ większość osób wymieniła karty na nowe w roku ubiegłym.

X. BILANS POTRZEB

W celu realizacji zadań realizowanych przez PCPR konieczne jest:

1. Zabezpieczenie środków finansowych na prawidłowe funkcjonowanie PCPR, w tym:
  - Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej:
    - rodziny zastępcze, rodziny pomocowe, zatrudnienie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich,
    - placówki opiekuńczo-wychowawcze,
    - poradnictwo specjalistyczne (prawne, pedagogiczne, psychologiczne, terapeutyczne),
    - przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
  - Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności:
    - zapewnienie przynajmniej 1 raz na kwartał środków finansowych na zakup materiałów biurowych oraz znaczków.
2. W zakresie infrastruktury:
  - pozyskanie dodatkowych pomieszczeń na potrzeby Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej (pokój spotkań rodzin z dziećmi) oraz 2 pokoi na archiwum zakładowe Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Powiatowego Zespołu Orzekania o Niepełnosprawności.
3. Zabezpieczenie środków na zatrudnienie kadry:
  - koordynatora ds. pieczy zastępczej,

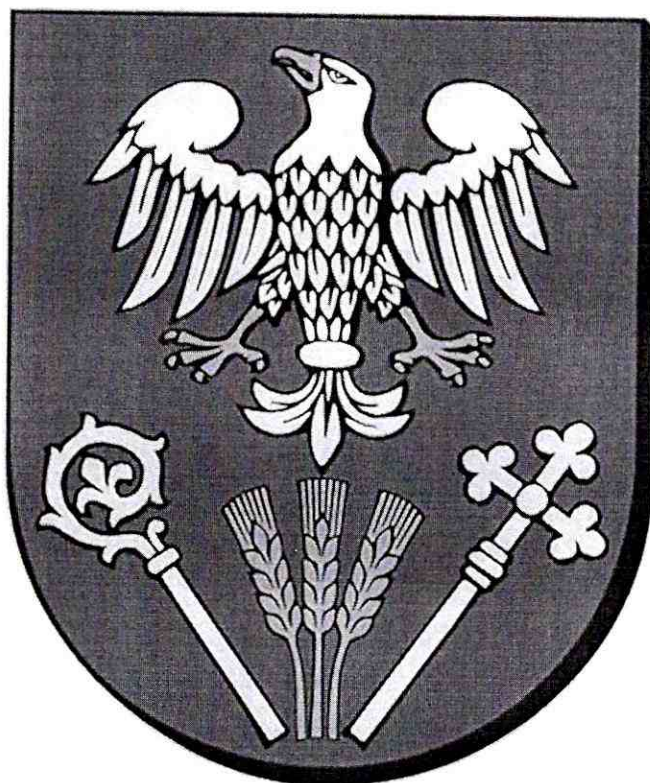

- specjalistów (psycholog, pedagog, terapeuta, prawnik) do realizacji zadań związanych z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
  - pracownika socjalnego.
4. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadry pomocy społecznej z terenu powiatu:
    - organizacja konferencji i spotkań,
    - doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.
  5. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia, rodzin pomocowych, zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich, organizowanie dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy.
  6. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
  7. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku problemów zdrowotnych, losowych lub zaplanowanego wypoczynku rodziny.
  8. Realizacja Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.
  9. Realizacja 3-letniego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej z uwzględnieniem limitu rodzin zastępczych zawodowych na dany rok.
  10. Realizacja Powiatowego Programu Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych.
  11. Realizacja Powiatowego Programu Przeciwdziałania przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.
  12. Opracowanie programów z zakresu pomocy społecznej, pieczy zastępczej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej.
  13. Realizacja programów celowych finansowanych ze środków PFRON.
  14. Realizacja pilotażowego programu „Aktywny samorząd” finansowanego ze środków PFRON.

Opracowali:

Pracownicy PCPR w Pułtusk

Zatwierdził: Dyrektor PCPR w Pułtusk

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU
DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE PUŁTUSKIM W 2016 ROKU**

Pultusk, luty 2017 r.

Sprawozdanie roczne z realizacji Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Pułtuskim za rok 2016

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Pułtuskim na lata 2015-2022 przyjęty został do realizacji przez Radę Powiatu Pułtuskiego, uchwałą nr IV/27/2015 z dnia 12 lutego 2015 roku.

Realizacja Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Pułtuskim na lata 2015–2022 ma na celu zapewnienie szerokiego wsparcia i pomocy osobom niepełnosprawnym. W związku z tym, jest monitorowana corocznie na podstawie załączonych do programu tabel monitorujących będących wyznacznikiem opracowania sprawozdań rocznych.

Sprawozdanie powstało na podstawie danych zebranych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku od podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań strategicznych.

Cele operacyjne przewidziane do realizacji w 2016 roku to:

1. Zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.
2. Zapewnienie sprawnie działającego systemu informacyjnego dotyczącego możliwości wsparcia dla osób niepełnosprawnych.
3. Zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych.
4. Poprawa stanu zdrowia osób niepełnosprawnych.
5. Współpraca jednostek pomocy społecznej z organizacjami pozarządowymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Cel 1. Zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

1. *Przystąpienie powiatu do programów celowych PFRON mających na celu likwidację barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową.*

W 2016 r Powiat Pułtuski podpisał aneks do umowy nr AS3/0000/28/07/D z dnia 25 kwietnia 2013 r. z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych o przystąpieniu do kolejnej edycji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. Zgodnie z zawartą umową realizatorem programu było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku, a głównym jego celem – wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji. Program realizowany był w dwóch obszarach: likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową (Moduł I) oraz pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (Moduł II). Łącznie w 2016 roku wpłynęło do PCPR 38 wniosków, z czego przyznano 34 dofinansowania na łączną kwotę 86 565,36 złotych.

2. *Przystąpienie powiatu do programów celowych PFRON mających na celu wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej.*

Powiat Pułtuski przystąpił do kolejnej edycji „Programu wyrównywania różnic między regionami III”. Na podstawie umowy nr WRR/000245/07/D zawartej dnia 28.10.2016 roku pozyskał środki w wysokości 72 000,00 na zakup samochodu 9-cio miejscowego przystosowanego do przewozu osób na wózkach inwalidzkich w celu likwidacji barier transportowych na terenie powiatu pułtuskiego oraz na podstawie umowy nr WRR/000246/07/D z dnia 28.10.2016 r. otrzymał środki w wysokości 72 000,00 na zakup mikrobusu 9-cio miejscowego przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych przez Urząd Miejski w Pułtusku na rzecz PSP nr 3 z oddziałami integracyjnymi w Pułtusku.

3. Dofinansowanie barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

Dofinansowanie barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych finansowane było ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Wyplacono na ten cel 89 694,00 zł. Ogółem dofinansowaniem w tym zakresie objęto 24 osoby niepełnosprawne.

4. Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji.

Z dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych skorzystały w 2016 roku osoby indywidualne oraz podopieczni instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych, takich jak: Dom Pomocy Społecznej w Ołdakach. Ogółem wyplacono na ten cel 36 795,00 zł. Środki finansowe pochodziły z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Dofinansowaniem objęto 43 osoby.

5. Dofinansowanie zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.

Wydatki na zakup przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego dotyczyły pomocy finansowej na zabezpieczenie podstawowych potrzeb osób niepełnosprawnych. Dzięki temu mieszkańcy powiatu zaopatrzeni zostali w wyroby medyczne służące do leczenia i rehabilitacji oraz sprzęt wspomagający ich samodzielne funkcjonowanie (np. wózki inwalidzkie, przystawka do wózka inwalidzkiego elektryczna, cewniki, materace przeciwodrożynowe, aparaty słuchowe, ortezy, protezy powietrzne, obuwie ortopedyczne, balkoniki, protezy nogi, balkoniki, rowerki stacjonarne, łóżka rehabilitacyjne, rotory elektryczne). Wyplacono na ten cel 157 696,00 zł. Pomocą objęto 135 osób potrzebujących.

6. Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w wydarzeniach kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych oraz promocja ich twórczości poprzez organizowanie wystaw i prezentację dzieł.

W 2016 roku w powiecie pułtuskim zorganizowano 63 wydarzenia kulturalne na rzecz dorosłych osób niepełnosprawnych m.in. kampania profilaktyczna „Zachowaj trzeźwy umysł” i „Postaw na rodzinę”, Dzień Otwarty w ŚDS w Pułtusk, wyjazdy integracyjno-turystyczne, Międzypowiatowy Miting Lekkoatletyczny Osób Niepełnosprawnych, Kabaretowe Obryckie Spotkanie Artystyczne „KOSA”, itp.

Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Pułtusk podejmował działania na rzecz dziecka z niepełnosprawnością intelektualną i jego rodziny w zakresie edukacyjnym, terapeutycznym, i opiekuńczym. W 2016 roku zostały zrealizowane następujące działania.

W zakresie bezpieczeństwa w sieci:

1. Zorganizowanie warsztatów informatycznych dla uczniów pod hasłem: „Komputer przyjaciel czy wróg”, „Bezpiecznie kupuję w Internecie”.
2. Przeprowadzenie ogólnoszkolnej akcji Tydzień Bezpiecznego Internetu pod hasłem „Razem zmieniamy Internet na lepsze”, „Bezpieczne zakupy online” przeprowadzone przez Powiatowego Rzecznika Konsumentów. Zajęcia edukacyjne „Ferie z Sieciakami.pl – poznaj bezpieczny Internet”.
3. Zorganizowanie spotkania z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Pułtusk na temat „Stop cyberprzemocy – bezpieczeństwo w sieci w ramach projektu cyfrobezpieczni.pl. itp.

W zakresie upowszechniania czytelnictwa:

1. Zorganizowanie spotkania z okazji Ogólnopolskiego Dnia Głośnego Czytania.
2. Udział w Powiatowej Akcji „My czytamy” – czytaj z nami” promującej czytelnictwo.

3. Zorganizowania spotkania nt. „Magia Świąt Bożego Narodzenia” itp.

Z zakresie bezpieczeństwa uczniów/wychowanków:

1. Przeprowadzanie cyklu zajęć warsztatowych przez psychologa rozwijających umiejętności społeczne oraz uczących konstruktywnych metod rozładowania agresji i rozwiązywania konfliktów.
2. Przeprowadzanie warsztatów przez pedagoga szkolnego:
  - „Budowanie pozytywnych relacji między uczniami ”
  - „Asertywność receptą na właściwe relacje z otoczeniem”
3. Zorganizowanie spotkań integracyjnych pod hasłem: „Bezpieczeństwo w Szkole”, „Tolerancja w drużynie”, „Zamiast agresji dobra zabawa”.
4. Przeprowadzenie ogólnoszkolnej akcji „Tydzień Bezpieczeństwa”.
5. Przeprowadzenie zajęć warsztatowych pod hasłem : „Potrafimy sobie radzić z agresją, bo zmieniamy przeMOC na poMOC”, „Mamy i znamy swoje prawa”, „Jesteś moim przyjacielem znaczysz dla mnie bardzo wiele”, „Jak radzić sobie z agresją”, Radzę sobie z sytuacją trudną czyli przeciwdziałanie przemocy i agresji”, Kultura to wartość -stop agresji i przemocy”.
6. Projekcje filmów instruktażowych dotyczących problemu agresji i przemocy : „Powstrzymać agresję”, „Co jest dobre, co złe?”, „NIE dla agresji i przemocy”, „Stop przemocy” oraz „Słowa i znaki”.
7. Zorganizowanie i przeprowadzanie Ośrodkowego Maratonu Profilaktyki Wakacje 2016 „Bądź ostrożny, unikaj zagrożeń ”.

Z zakresu doradztwa edukacyjno -zawodowego zrealizowano szereg działań (m.in.: spotkania z przedstawicielami Powiatowego Urzędu Pracy w Pułtuskach oraz warsztaty, spotkania dotyczące preorientacji zawodowej uczniów/wychowanków).

Cel 2. Zapewnienie sprawnie działającego systemu informacyjnego dotyczącego możliwości wsparcia dla osób niepełnosprawnych

1. Rozwój wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych

W powiecie pułtuskim w 2016 roku było 36 wolontariuszy, którzy objęli wsparciem aż 168 osób niepełnosprawnych. Wolontariusze pracowali z dziećmi w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Pułtuskach oraz z mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej w Ołdakach.

2. Finansowanie kosztów uczestnictwa mieszkańców powiatu pułtuskiego w Warsztatach Terapii Zajęciowej.

W ramach zawartego porozumienia pomiędzy powiatem pułtuskim, a powiatem nowodworskim dofinansowano koszty uczestnictwa osób niepełnosprawnych z powiatu pułtuskiego w WTZ przy Stowarzyszeniu Wsparcia Społecznego JAN-POL w Starych Pieścirogach. Z budżetu powiatu przekazano 2028,98 zł. Z terapii w warsztatach skorzystało 2 osoby.

3. Stworzenie informatora dla osób niepełnosprawnych

Na rzecz osób niepełnosprawnych zostało stworzonych 5 informatorów, dwa w postaci plakatów. PCPR w Pułtuskach stworzył dwa plakaty informujące o możliwości ubiegania się min. o dofinansowanie do nauki na poziomie wyższym oraz innych dofinansowaniach w ramach programu „Aktywny samorząd”. Plakaty zostały porozwieszane w szkołach, uczelniach, urzędach, Ośrodkach Pomocy Społecznej, Domach Pomocy Społecznej z terenu powiatu pułtuskiego. Finansowane ze środków PFRON.

4. *Zwiększenie zatrudnienia specjalistycznej kadry do pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym zatrudnienie tłumacza języka migowego.*

W ramach wsparcia dla dzieci został zatrudniony dodatkowo jeden specjalista w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Pułtusku.

Cel. 3 Zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych

1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób niepełnosprawnych

W 2016 roku na rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczono przeszło 105 759,00 złotych. W ramach tych środków 2 osoby niepełnosprawne otrzymały dotację z Powiatowego Urzędu Pracy w Pułtusku na podjęcie działalności gospodarczej, 4 skierowano na staż zawodowy, 36 osób objęto poradnictwem zawodowym, a 52 osoby niepełnosprawne pośrednictwem pracy. Mimo założeń w 2016 roku nie udało się zorganizować targów pracy dla bezrobotnych osób niepełnosprawnych oraz pracodawców. Osoby niepełnosprawne nie były również kierowane na kursy, szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe.

Cel. 4 Poprawa stanu zdrowia osób niepełnosprawnych

1. Usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne

W 2016 roku zwiększono zatrudnienie kadry specjalistycznej do pracy z osobami niepełnosprawnymi. W Ośrodkach Pomocy Społecznej na terenie powiatu pułtuskiego zatrudniono 10 opiekunek środowiskowych natomiast w trzech DPS na terenie powiatu 27 pielęgniarek lub opiekunek. W 2016 roku nie udało się mimo planowanych założeń zatrudnić asystentów osób niepełnosprawnych.

2. Utworzenie DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych

26 sierpnia 2016 roku został utworzony Dom Pomocy Społecznej w Pułtusku dla osób przewlekle psychicznie chorych. Dom zapewnia usługi w ramach potrzeb bytowych, opiekuńczych i wspomagających zgodnie z obowiązującymi standardami. Placówka dysponuje 96 miejscami. Na koniec 2016 roku przebywały w nim 32 dorosłe osoby niepełnosprawne, w tym 2 na wózkach inwalidzkich.

Cel. 5 Współpraca jednostek pomocy społecznej z organizacjami pozarządowymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Na terenie powiatu pułtuskiego funkcjonują organizacje pozarządowe wykonujące zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Jak np. *Stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych „Pod jednym dachem”* działające przy DPS w Obrytem. Celami stowarzyszenia są: Integracja międzypokoleniowa, w ramach której zorganizowało na rzecz osób niepełnosprawnych wspólne warsztaty terapeutyczne, w których wzięły udział 53 osoby niepełnosprawne, przedstawienia artystyczne dzieci i młodzieży – 150 osób oraz spotkania o tematyce – prawa człowieka również 150 osób niepełnosprawnych. Poznawanie swojego kraju, kultury i innych regionów poprzez wspólne spędzanie wolnego czasu, poznawanie nowych ludzi. Pozyskiwanie żywności, środków czystości i higienicznych, mebli.

W 2016 roku nie została jednak podjęta planowana współpraca jednostek pomocy społecznej z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Rok 2016 był drugim rokiem realizacji Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych powołanym na lata 2015-2020 w powiecie pułtuskim. Zrealizowano większość zaplanowanych działań. Środki finansowe na realizację zadań pochodziły z budżetu powiatu, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Funduszu Pracy. W efekcie podjętych działań umożliwiono niepełnosprawnym mieszkańcom powiatu uczestnictwo w życiu społecznym oraz wszechstronną rehabilitację.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych będzie realizowany w powiecie w kolejnych latach z zamiarem osiągnięcia jak najlepszych efektów poprzez wsparcie osób niepełnosprawnych.

Zatwierdził:
DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Pułtusku

mgr Anna Frejlich

Sporządził:
Justyna Szczepanik
starszy specjalista ds. księgowo-kadrowych

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI POWIATOWEGO
PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE W POWIECIE PUŁTUSKIM
W 2016 ROKU**

Pułtusk, luty 2017r.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Pułtuskim na lata 2016- 2020 został przyjęty Uchwałą Nr XIV/80/2016 Rady Powiatu w Pułtuskach z dnia 29 stycznia 2016r..

Celem programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cele działań i przewidywane efekty realizacji odnoszą się do obszarów: profilaktyka, edukacja, interwencja, wspieranie.

Odbiorcami programu są:

1. ofiary przemocy w rodzinie – dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych, osoby niepełnosprawne, osoby starsze;
2. sprawcy przemocy w rodzinie;
3. świadkowie przemocy;
4. przedstawiciele władz lokalnych, instytucji i służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Ocena realizacji poszczególnych działań programu jest dokonywana corocznie poprzez monitoring we współpracy ze wszystkimi jednostkami na terenie powiatu pułtuskiego, które w ramach swoich działań zajmują się ochroną, cz też wsparciem rodziny i jej członków.

Zgodnie z harmonogramem programu w 2016 realizowano:

1. Organizowanie i prowadzenie pomocy indywidualnej dla ofiar przemocy.

Organizowaniem i prowadzeniem pomocy indywidualnej dla ofiar przemocy na terenie powiatu pułtuskiego zajmują się : Gminne Zespoły Interdyscyplinarne do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminne Punkty Konsultacyjno-Informacyjne, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnie Terapii Uzależnień oraz Poradnictwo Specjalistyczne prowadzone w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

Celem powstających Punktów Interwencji Kryzysowej jest pobudzanie wrażliwości na drugiego człowieka i samego siebie, zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności pomocy ofiarom przemocy domowej, zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec sprawców przemocy domowej, rozszerzenie bazy pomocowej dla ofiar przemocy w rodzinie oraz zintegrowanie działań poszczególnych instytucji gminnych na rzecz ochrony i pomocy ofiarom przemocy domowej oraz oddziałujących efektywnie na sprawców i świadków przemocy w rodzinie. Osoby zgłaszające się do Punktów Konsultacyjno-Informacyjnych korzystają z profesjonalnej pomocy i wsparcia specjalistów: prawników, psychologów, terapeutów.

Powstające Gminne Zespoły Interdyscyplinarne do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie mają za zadania ingerowanie i koordynowanie działań podmiotów tj. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorów sądowych i prokuratorów oraz innych podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zadań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ideą Zespołów Interdyscyplinarnych jest wdrażanie przepływu informacji oraz reagowanie na diagnozowane problemy społeczne: w tym w szczególności przejawy bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przemocy domowej, demoralizacji nieletnich, zaniedbywanie obowiązków rodzicielskich a także zintegrowanie działań środowisk odpowiedzialnych za pomoc dziecku i rodzinie.

Zespoły Interdyscyplinarne funkcjonują we wszystkich gminach naszego powiatu.

Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działają we wszystkich gminach naszego powiatu, udzielając pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą związaną z nadużywaniem alkoholu. Komisje prowadzą rozmowy interwencyjne z osobami nadużywającymi alkohol, kierują wnioski do sądu o zastosowanie przymusowego leczenia, współpracują z kuratorami, placówkami służby zdrowia oraz policją w zakresie poprawy bezpieczeństwa dla ofiar przemocy.

Funkcjonujące w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie Poradnictwo Specjalistyczne prowadzi również indywidualną pomoc dla ofiar przemocy. Osoby i rodziny zgłaszające się do PCPR mogą skorzystać z porad prawnika, psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego oraz z poradnictwa rodzinnego.

W okresie sprawozdawczym udzielano pomocy i wsparcia 5 osobom dotkniętym przemocą w formie poradnictwa: psychologicznego 3 osobom, prawnego – 2 osobom.

2. Opracowanie powiatowego informatora na temat możliwości i form pomocy w sytuacjach przemocy domowej, instytucjach świadczących pomoc rodzinie w kryzysie.

W 2016r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie nie zrealizowało tego zadania.

3. Tworzenie Punktów Interwencji Kryzysowej na terenie gmin powiatu.

Na terenie powiatu pułtuskiego nie zostały utworzone Punkty Interwencji Kryzysowej.

We wszystkich gminach powiatu pułtuskiego funkcjonują przy ośrodkach pomocy społecznej Punkty Konsultacyjno-Informacyjne. Osoby zgłaszające się do tych Punktów mają możliwość skorzystania z porad prawników, psychologów, pracowników socjalnych i terapeutów do spraw uzależnień.

4. Organizowanie kampanii, konferencji uwzględniających problematykę przeciwdziałania przemocy i agresji.

Większość gmin naszego powiatu bierze udział w ogólnopolskich kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie pozyskując ulotki, broszury zawierające informacje dla ofiar przemocy oraz jej sprawców. Ulotką są dostępne dla wszystkich mieszkańców gmin.

Gmina Gzy organizuje i finansuje działania edukacyjne i zapobiegawcze uwzględniające problematykę przeciwdziałania przemocy, promujących zdrowy styl życia – kampania “ Postaw na rodzinę”. Do tej kampanii włączyła się również GKRPA w Zatorach.

Komenda Powiatowa Policji brała udział w akcji “Niebieski Tydzień” mającej na celu podnoszenie świadomości prawnej ofiar przestępstw oraz podniesienie świadomości obywateli w tym zakresie oraz pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Ponadto w placówkach oświatowych prowadzone były pogadanki dotyczące bezpiecznych zachowań, zwiększenia świadomości wiktymologicznej, zwracano uwagę na zagadnienia związane z problematyką przeciwdziałania przemocy i agresji. Edukację na rzecz bezpieczeństwa prowadzą także dzielnicowi podczas spotkań ze społeczeństwem. Problematyka przemocy podejmowana była również podczas dwóch debat społecznych.

Gmina Pokrzywnica w 2016r. przystąpiła do ogólnopolskiej kampanii „STOP PRZEMOCY”.

5. Współpraca z mediami oraz inicjowanie wymiany informacji pomiędzy mediami i instytucjami odpowiedzialnymi za profilaktykę i rozwiązywanie problemów przemocy.

Realizując działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie instytucje współpracują z mediami, oraz z

innymi instytucjami na zasadzie wymiany informacji, podejmowania działań zaradczych m.in. Sądem, Służbą Zdrowia, Policją, Oświatą, PCPR, GKRPA. Informacje związane z profilaktyką przemocy umieszczają na swoich stronach internetowych.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Pułtuskach opracował i wydał informator pt. "Zmien przemoc w pomoc", który rozpowszechniono w szkołach i instytucjach na terenie Gminy Pułtusk.

6. Doskonalenie i szkolenie kadr zawodowych pracujących na rzecz rodzin będących w kryzysie.

Większość kadry zawodowej pracującej na rzecz rodzin będących w kryzysie, jest systematycznie szkolona w tym zakresie. Z inicjatywy Zespołu Interdyscyplinarnego MOPS w Pułtuskach dnia 28 września 2016r. odbyła się konferencja poświęcona przeciwdziałaniu przemocy rodzinie „WIDZIMY – REAGUJEMY-PRZECIWDZIAŁAMY”. W konferencji uczestniczyli wszyscy członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, pracownicy socjalni MOPS, dzielnicowi Komendy Powiatowej w Pułtuskach, członkowie GKRPA, pedagodzy i psychologowie z placówek oświatowych, dyrektorzy szkół Miasta i Gminy Pułtusk, pracownicy PCPR w Pułtuskach, kuratorzy, pracownicy służby zdrowia.

W 2016r. Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w Winnicy ukończyła Studium Pomocy Ofiarom Przemocy w Rodzinie.

7. Stosowanie procedury „Niebieskiej Karty”.

Stosowaniem procedury „Niebieskiej Karty” na terenie naszego powiatu w większości sytuacji zajmuje się Policja. Z danych przedstawionych przez Policję wynika, że w 2016r. wypełniono 103 formularze „Niebieskiej Karty”, w tym 43 na terenie miasta i 60 na obszarach wiejskich. W ramach tej procedury ustalono, że przemoc w rodzinie stosowało 92 mężczyzn, z czego 56 było pod wpływem alkoholu. Najliczniejszą grupę osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą stanowią kobiety - 90, natomiast najczęściej stosowaną formą przemocy jest przemoc fizyczna - 102 oraz przemoc psychiczna - 74.

We wszystkich gminach naszego powiatu do przewodniczących Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych wpływają „Niebieskie Karty” w celu podejmowania działań ze sprawcami przemocy. Zespoły Interdyscyplinarne podejmują wszelkie działania mające na celu przeciwdziałanie zjawisku przemocy.

8. Wspieranie i rozwój świetlic środowiskowych dla dzieci na terenie powiatu.

Świetlice środowiskowe funkcjonują na terenie gmin:

- Pułtusk – 1
- Zatory – 1
- Pokrzywnica – 1

Z usług opiekuńczo-wychowawczych w świetlicach środowiskowych korzystają dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo, gdzie w wielu przypadkach występuje przemoc. Czas wolny dzieci w świetlicach środowiskowych wypełniany jest poprzez zajęcia sportowe, gry i zabawy świetlicowe, pomoc w nauce (codzienne odrabianie prac domowych), imprezy okolicznościowe, pogadanki, zajęcia teatralne i plastyczne, itp. Działalność i rozwój świetlic środowiskowych wspierają OPS i GKRPA.

9. Opracowanie realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc.

W 2016r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pultusku realizowało Program Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie, do Programu zakwalifikowało się 14 sprawców przemocy, ukończyło 7.

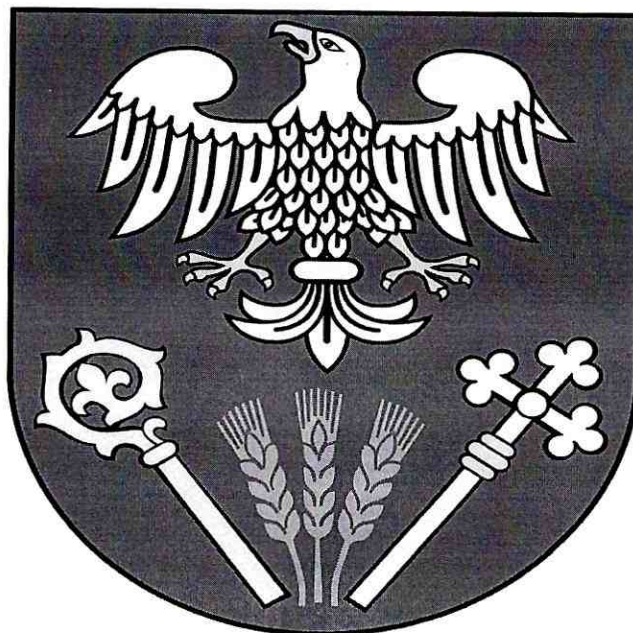
10. Utworzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

W 2016r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie nie zrealizowało tego zadania.

Powyższe sprawozdanie opracowano na podstawie informacji uzyskanych z ośrodków pomocy społecznej, Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działających na terenie powiatu pultuskiego oraz z Komendy Powiatowej Policji w Pultusku.

Sporządziła:
Alina Kolenda – st. pracownik socjalny

Zatwierdził
DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Pultusku
mgr Anna Frejlich

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI POWIATOWEGO
PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE PULTUSKIM W 2016 ROKU**

Pułtusk, luty 2017r.

Z dniem 01 stycznia 2012r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która wprowadziła nowe zadania dla gmin i powiatów związane ze sprawowaniem opieki i udzielaniem pomocy dla rodzin zastępczych.

Do zadań własnych powiatu należy m.in.:

- 1) opracowywanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym (...) przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 5) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 6) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania specjalistycznego poradnictwa oraz grup wsparcia;
- 7) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 8) prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rejestru o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka;
- 9) finansowanie:
  - świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych (...) lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu;
  - pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym;
  - szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;
- 10) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 11) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej przez rodziców biologicznych.

Zgodnie z art. 182 ust. 1 ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016r. poz. 575, z późn. zm.) zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku zgodnie z art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zostało wyznaczone, na mocy zarządzenia Nr 73/2011 Starosty Pułtuskiego z dnia 24 października 2011r., do pełnienia funkcji organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie udziela rodzinom zastępczym pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu zgłaszanych przez te rodziny problemów oraz gromadzi informacje o istotnych sprawach dotyczących dzieci, w szczególności na temat:

- stanu zdrowia,
- postępów w nauce,
- trudności wychowawczych,
- trudności w sprawowaniu osobistej opieki nad dzieckiem.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1. rodzina zastępcza:
  - a. spokrewniona;
  - b. niezawodowa;
  - c. zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna;
2. rodzinny dom dziecka.

Uchwałą Nr VI/39/2015 Rady Powiatu w Pułtusku z dnia 27 marca 2015r. został zatwierdzony Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie pułtuskim na lata 2015-2017.

Celem głównym Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie pułtuskim na lata 2015-2017 jest objęcie wsparciem, opieką i wychowaniem w formie pieczy zastępczej dzieci z powiatu pułtuskiego pozbawionych opieki rodziców. Cel ten jest realizowany poprzez wykonywanie działań stanowiących zadania własne powiatu.

Organizacja rodzinnej pieczy zastępczej, funkcjonowanie Zespołu ds. Pieczy Zastępczej, zatrudnianie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej adekwatnie do potrzeb.

Według stanu na 31 grudnia 2016r. w Zespole ds. Pieczy Zastępczej pracowało 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych na podstawie umowy o pracę z dotacji celowej w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2016. Pod opieką koordynatorów według stanu na dzień 31 grudnia 2016r. pozostawało łącznie 40 rodzin zastępczych oraz 1 rodzinny dom dziecka.

Ponadto w składzie Zespołu pracował: 1 psycholog, 1 pedagog, 1 starszy pracownik socjalny oraz 1 specjalista pracy z rodziną.

W 2016r. odbyło się 22 posiedzeń Zespołu ds. Pieczy Zastępczej, na których dokonywano:

- ✓ oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej;
- ✓ zasadności pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej;
- ✓ oceny funkcjonowania rodziny zastępczej;
- ✓ oceny kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- ✓ omawiano sytuację rodzin zastępczych oraz dzieci, niezwiązanych z okresową oceną.

O ustaleniach podejmowanych na posiedzeniach Zespołu informowano na bieżąco właściwy Sąd.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Pułtuskiego oraz koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, pracując z rodziną zastępczą prowadzą stosowną dokumentację, tj.:

- oświadczenie o wyborze koordynatora r.p.z., wnioski o objęcie opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- karta Rodziny Zastępczej;
- karta Dziecka Przebywającego w Pieczy Zastępczej;
- plan pomocy dziecku przebywającemu w pieczy zastępczej;
- diagnoza rodziny zastępczej;
- wskazania do planu pomocy dziecku;
- formularz opinii szkolnej o dziecku przebywającym w rodzinie zastępczej;
- informacja z wejścia w środowisko rodziny zastępczej;
- notatki ze spotkań z rodziną zastępczą;
- karta pracy koordynatora r.p.z.;
- kwartalna i półroczna ocena pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych;
- opinia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- ocena sytuacji rodzica naturalnego;
- karta rodziny naturalnej dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 16 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej zgłaszał do Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego Oddział Zamiejscowy w Ciechanowie informacje o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną (w roku sprawozdawczym zgłoszonych zostało 2 dzieci).

Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej, w tym z asystentami rodziny.

Pracownicy Zespołu ds. Pieczy Zastępczej w 2016r. na bieżąco współpracowali ze środowiskiem lokalnym, ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi oraz organizacjami społecznymi.

W wyniku tej współpracy zorganizowano w tut. Centrum:

- jedno spotkanie asystentów rodzin i pracowników OPS z Powiatu Pułtuskiego oraz Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej z pracownikami Zespołu ds. Pieczy Zastępczej, którego celem było:
  - o omówienie sytuacji rodzin zastępczych i rodzin naturalnych, z którymi współpracują asystenci rodzin, pracownicy socjalni i koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz stosowanych metod pracy;
  - o wymiana informacji i doświadczeń związanych z wykonywaniem pracy zawodowej.

Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

W roku 2016 – według stanu na dzień 31 grudnia – w Powiecie Pułtuskim funkcjonowało 40 rodzin zastępczych oraz 1 rodzinny dom dziecka, w których łącznie przebywało 62 dzieci. Tabela poniżej przedstawia liczbę poszczególnych typów rodzinnej pieczy zastępczej funkcjonującej na terenie Powiatu Pułtuskiego z wyszczególnieniem tych rodzin, które powstały w 2016r. oraz tych, które zostały rozwiązane w 2016r.

Rodziny zastępcze	Liczba rodzin na dzień 31.12.2016r.	Rodziny powstałe w 2016r.	Rodziny rozwiązane w 2016r.
Spokrewnione	25	5	6
Niezawodowe	15	2	2
Rodzinny dom dziecka	1	<i>RDD został przekształcony z rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego</i>	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Pułtusk.

Na terenie Powiatu Pułtuskiego nie funkcjonują instytucjonalne formy pieczy zastępczej. W 2016r. również nie zawarto żadnej umowy o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej pomimo limitu nowo zakładanych zawodowych rodzin zastępczych na rok 2016 w powiecie pułtuskim zgodnego z Programem Rozwoju Pieczy Zastępczej, który zakładał powstanie 1 rodziny zastępczej zawodowej. Natomiast należy zaznaczyć, iż w 2016r. rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego została przekształcona w rodzinny dom dziecka.

Poniższa tabela przedstawia liczbę dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, z wyszczególnieniem liczby dzieci, które zostały umieszczone w 2016r. oraz dzieci, które opuściły w 2016r. rodzinną pieczę zastępczą.

Rodzina zastępcza	Liczba dzieci na dzień 31.12.2016r.	Liczba dzieci umieszczonych w 2016r.	Liczba dzieci, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą
Spokrewniona	36	4	8
Niezawodowa	19	5	6
Rodzinny dom dziecka	7	3 (zmiana formy pieczy zastępczej)	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Pułtusk.

Największa liczba dzieci umieszczonych jest w spokrewnionych rodzinach zastępczych. Spośród dzieci opuszczających rodzinę zastępczą w 2016r. 7 dzieci powróciło do rodziców biologicznych, 4 zmieniło formę pieczy zastępczej natomiast 3 usamodzielniało się.

Czas, jaki dzieci spędzają w rodzinach zastępczych przedstawia poniższa tabela (dane na 31.12.2016r.):

Rodzina	Do 3 miesięcy	Od 3 do 6 miesięcy	Od 6 do 12 miesięcy	Od 12 miesięcy do 2 lat	Od 2 do 3 lat	Więcej niż 3 lata
Spokrewniona	1	0	3	2	4	26
Niezawodowa	2	3	0	2	1	11
Rodzinny dom dziecka	0	0	0	1	0	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Pułtusk.

Zdecydowana większość dzieci przebywa w rodzinach zastępczych długoterminowo (tzn. powyżej 3 lat). Dotyczy to zarówno rodzin zastępczych spokrewnionych oraz rodzin zastępczych niezawodowych. Na terenie Powiatu Pułtuskiego funkcjonuje rodzinny dom dziecka, w którym według stanu na 31.12.2016r. przebywało 7 dzieci. Należy dodać, iż analizując dane w ww. tabeli w wierszach uwzględniono bieżące miejsce przebywania dziecka, w kolumnach zaś cały okres przebywania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.

Poniższa tabela przedstawia wiek dzieci, które przebywają w rodzinnej formie pieczy zastępczej na terenie powiatu pułtuskiego wg stanu na 31.12.2016r.:

Rodzina	Poniżej 1 roku życia	Od 1 do 3 lat	Od 4 do 6 lat	Od 7 do 13 lat	Od 14 do 17 lat	Od 18 do 24 lat
Spokrewniona	1	4	2	8	12	9
Niezawodowa	0	5	1	8	3	2
Rodzinny dom dziecka	0	1	1	2	3	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Pułtusk.

Najliczniejsza grupa dzieci przebywających w pieczy zastępczej na terenie powiatu pułtuskiego ma od 7 do 13 lat.

Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym (...) przez wspieranie procesu usamodzielnienia.

Poniższa tabela przedstawia liczbę usamodzielnianych wychowanków według stanu na dzień 31 grudnia 2016r., z podziałem na typy rodzin zastępczych, które opuścili:

Typ rodzin	Liczba osób usamodzielnianych
Usamodzielnieni z rodzin zastępczych spokrewnionych	10
Usamodzielnieni z rodzin zastępczych niezawodowych	8
Usamodzielnieni z rodzin zastępczych zawodowych	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Pułtusk.

Należy nadmienić, iż pracownicy Zespołu ds. Pieczy wspierają wychowanków w procesie usamodzielniania się dokonując okresowych opisów sytuacji tych osób, mobilizując do kontynuowania nauki poprzez m.in. weryfikację aktualnego zaświadczenia ze szkoły potwierdzającego dalszą edukację, jak również udzielając pomocy w wyborze najkorzystniejszych dla zainteresowanych rozwiązań w zakresie usamodzielnienia bądź zagospodarowania.

Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtuskach, działając jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z Zarządzeniem Nr 15/2016 Dyrektora PCPR w Pułtuskach z dnia 19 grudnia 2016r. w sprawie ustalenia procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, rodziny zastępczej zawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka w PCPR w Pułtuskach, prowadzi nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej oraz do prowadzenia rodzinnego domu dziecka. W 2016r. do tutejszego Centrum zgłosiło się 2 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

Rozwój niezawodowej i zawodowej pieczy zastępczej przekłada się na możliwość umieszczenia dzieci u opiekunów zastępczych posiadających odpowiednie kompetencje opiekuńcze i wychowawcze oraz posiadających odpowiednie informacje o specyfice pełnionej funkcji.

Należy również nadmienić, iż procedura kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnej pieczy zastępczej jest również przeprowadzana w sytuacji, kiedy właściwy Sąd zobowiąże organizatora rodzinnej pieczy zastępczej do wydania stosownej opinii na temat kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W 2016r. sporządzono łącznie 6 opinii na temat ww. kandydatów i przekazano do właściwego Sądu.

PCPR w Pułtuskach ocenia również możliwości oraz warunki kandydatów do pełnienia funkcji rodziny pomocowej. Natomiast w 2016r. osoby sprawujące funkcje rodzin zastępczych bądź osoby prowadzące rodzinny dom dziecka nie wykazywały takiej potrzeby, aby została zawarta umowa z rodziną pomocową.

Należy nadmienić, iż koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, poprzez wejścia w środowisko rodzinnej pieczy zastępczej, stały kontakt oraz monitorowanie sytuacji zdrowotnej, szkolnej oraz rozwojowej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, na bieżąco oraz w stosunku do potrzeb udzielają pomocy i wsparcia w realizacji obowiązków wynikających z pełnienia pieczy zastępczej.

Dodatkowo PCPR w Pułtuskach, pełniąc funkcję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

oraz działając zgodnie z art.38b ust 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2015r. poz 575, z późn. zm.), sprawuje systematyczną kontrolę nad rodzinami zastępczymi / prowadzącymi rodzinny dom dziecka na mocy Uchwały Nr 49/2015 Zarządu Powiatu w Pułtusku z dnia 4 marca 2015r. w sprawie udzielenia upoważnienia Dyrektorowi PCPR. W 2016r. na podstawie procedury sprawowania kontroli nad rodzinami zastępczymi / prowadzącymi rodzinne domy dziecka, które funkcjonują na terenie powiatu pułtuskiego (...) wprowadzonej Zarządzeniem nr 8/2016 Dyrektora PCPR w Pułtusku z dnia 15 kwietnia 2016r., Dyrektor PCPR w Pułtusku przeprowadził czynności kontrolne w 3 rodzinach zastępczych – z czego 1 rodzina zastępcza uzyskała wynik negatywny. O wynikach kontroli został poinformowany właściwy Sąd.

Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Dwóch pracowników PCPR w Pułtusku posiada uprawnienia do szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej (w tym: pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego / specjalistycznej) lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka zgodnie z programem „Szansa w rodzinie” zatwierdzonym decyzją MPiPS Nr 8/2012/RZ z dnia 03.04.2012r.

W 2016r. wydano 4 zaświadczenia kwalifikacyjne stanowiące załącznik do Rozporządzenia MPiPS z dnia 09.12.2011r. w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego, potwierdzające spełnienie wszystkich warunków do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (2 dla osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, natomiast 2 dla osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej). Dwie spośród przeszkolonych osób, złożyły wniosek o objęcie procedurą kwalifikacyjną już w 2015r. jednak zostały one przeszkolone dopiero w 2016r.

Szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze, realizowane przez pracowników PCPR w Pułtusku, prowadzone jest w formie nieodpłatnej.

W 2016r. organizator rodzinnej pieczy zastępczej zorganizował 1 szkolenie mające na celu podniesienie kwalifikacji rodzin zastępczych pt. *„Postawy rodzicielskie i style wychowania w kontekście realizowania obowiązku szkolnego”*. Szkolenie to odbyło się w dniu 03 października 2016r., poprowadziła je wykwalifikowana pedagog – Pani Maria Gos. W szkoleniu wzięło udział 15 osób – rodziny zastępcze oraz prowadząca rodzinny dom dziecka z terenu Powiatu Pułtuskiego jak również dwóch koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych w PCPR w Pułtusku – Justyna Pawłowska i Marta Moroza oraz specjalista pracy z rodziną w PCPR w Pułtusku – Beata Wójcik.

Dodatkowo w dniach 27 i 28 grudnia 2016r. odbyło się szkolenie dla prowadzących rodzinny dom dziecka. Szkolenie to obejmowało wiedzę z zakresu m.in. funkcjonowania rodzinnego domu dziecka w świetle przepisów prawa, rozpoznawania indywidualnych

potrzeb dzieci z deficytami rozwoju oraz metodyki pracy z dziećmi przejawiającymi zaburzenia zachowania. Szkolenie stanowiło część składową procedury kwalifikacyjnej przekształcającej rodzinę zastępczą zawodową w rodzinny dom dziecka.

Dnia 03 czerwca 2016r. odbył się Dzień Rodzicielstwa Zastępczego, którego organizatorem było PCPR w Pułtusk. Celem uroczystości było promowanie idei rodzicielstwa zastępczego, integracja rodzin zastępczych oraz podziękowanie osobom podejmującym się tego niezwykle wyzwania. Natomiast w dniu 12 grudnia 2016r. dzięki uprzejmości i zaangażowaniu Stowarzyszenia „OTWARTE DRZWI” z Warszawy po raz kolejny grupa wychowanków pieczy zastępczej wraz z opiekunami z terenu powiatu pułtuskiego uczestniczyła w uroczystości świątecznej pn. „Mikołaju – Mam Dom” odbywającej się w podziemiach katedry św. Floriana w Warszawie.

Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania specjalistycznego poradnictwa oraz grup wsparcia.

Wszystkie osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą w 2016r. miały zapewnioną opiekę prawną, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego. Rodziny zastępcze mogły również skorzystać z indywidualnych porad psychologicznych oraz porad pedagogicznych.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w okresie sprawozdawczym zapewniał rodzinom zastępczym / prowadzącym rodzinny dom dziecka pomoc i wsparcie umożliwiając spotkania z innymi rodzinami zastępczymi podczas organizowanych spotkań grup wsparcia. W 2016r. odbyły się 3 spotkania grupy wsparcia. Zasadniczym celem grupy wsparcia była wymiana doświadczeń, informacji i porad. Zajęcia prowadził psycholog zatrudniony w ramach poradnictwa specjalistycznego.

Tematyka zajęć w ramach grupy wsparcia:

- *Skuteczne strategie wychowawcze.*
- *Skuteczne strategie radzenia sobie w roli rodzica zastępczego.*
- *Podsumowanie własnych doświadczeń w roli rodzica zastępczego. Plan na kolejny rok.*

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk, zgodnie z założeniami wynikającymi z ww. ustawy, również zapewnia kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka dostęp do badań psychologiczno-pedagogicznych – psycholog sporządza opinię o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka, natomiast pedagog przeprowadza z kandydatami wywiad mający na celu m.in. rozpoznanie predyspozycji wychowawczych i opiekuńczych kandydatów oraz oczekiwań związanych z przyjmowanymi do rodzinnej pieczy zastępczej dziećmi. Natomiast zgodnie z art. 46 ust. 3 ww. ustawy w 2016r. na bieżąco zapewniany był dostęp do spotkań z psychologiem w celu sporządzenia opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub do

prowadzenia rodzinnego domu dziecka jak również na bieżąco egzekwowano zaświadczenia lekarskie wymagane ustawowo (przedstawianie ww. dokumentów co 2 lata).

Dodatkowo należy nadmienić, iż w dniu 08 listopada 2016r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy Dyrektorem PCPR w Pułtuskach a Dyrektorem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Pułtuskach w sprawie ustalenia zasad wzajemnej współpracy przy realizacji założeń ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – sporządzania diagnoz psychofizycznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej – co jest zgodne z zapisami art. 38a ust. 1 pkt 7 ww. ustawy. W roku sprawozdawczym skierowane na diagnozę zostały 4 rodziny zastępcze.

PCPR w Pułtuskach w 2016r. nie organizowało zajęć terapeutycznych dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej oraz turnusów rehabilitacyjnych dla rodzin zastępczych mających trudności z określoną grupą problemów wychowawczych.

Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w miarę możliwości stwarza warunki do zapewnienia niezbędnych badań lekarskich dziecku przyjętemu do pieczy zastępczej poprzez przekazanie opiekunom faktycznym dokumentacji medycznej dziecka (np. książeczek zdrowia, kart szczepień, kart leczenia szpitalnego, wyników badań) oraz pomoc w uzgadnianiu i zapisaniu na specjalistyczne badania medyczne. Zadanie to często wykonuje we współpracy z pracownikami ośrodków pomocy społecznej oraz asystentami rodziny – wynika to z postawy rodziny biologicznej, która nierzadko jest niechętna do współpracy w momencie odebrania dziecka i przekazania go do pieczy zastępczej (utrudnienia w egzekwowaniu dokumentacji dziecka). Organizator zobowiązuje również opiekunów faktycznych dziecka do zaspokojenia jego potrzeb emocjonalnych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb zdrowotnych, bytowych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rejestru o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 prowadzony jest rejestr danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz osób pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzących rodzinny dom dziecka. Rejestr ten jest na bieżąco aktualizowany i przekazywany do Sądu Rejonowego w Pułtuskach Wydział III Rodzinny i Nieletnich. Na dzień 10 stycznia 2017r. – w momencie aktualizacji i ponownego przekazania informacji do Sądu – w rejestrze danych znajdowało się 14 rodzin zastępczych niezawodowych, 1 rodzina zastępcza zawodowa (jednak obecnie

decyzją Zespołu ds. Pieczy Zastępczej pełni funkcję rodziny zastępczej niezawodowej) i 1 rodzinny dom dziecka oraz 3 rodziny zakwalifikowane do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

Kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka.

Zgodnie z art. 38a ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016r. poz. 575, z późn. zm.) organizator rodzinnej pieczy zastępczej na bieżąco kompletuje, gromadzi i przekazuje w razie potrzeby rodzinie zastępczej / prowadzącym rodzinny dom dziecka dokumentację dotyczącą dziecka, w szczególności:

- informacje o sytuacji prawnej i rodzinnej dziecka,
- odpis aktu urodzenia dziecka,
- postanowienie właściwego Sądu o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej,
- dokumentację o stanie zdrowia dziecka,
- dokumenty szkolne dziecka,
- diagnozę psychofizyczną dziecka,
- plan pracy z rodziną biologiczną, bądź przekazaną przez gminę informację o sytuacji rodziny.

Finansowanie:

- **świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych (...) lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu**

Każda rodzina otrzymuje comiesięczną pomoc pieniężną na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinie zastępczej na każde umieszczone dziecko przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwota:

- 1) 660,00 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- 2) 1.000,00 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinie zastępczej zawodowej.

Ustawodawca dał możliwość wyboru funkcjonującym rodzinom zastępczym korzystniejszych warunków utrzymania dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej i zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, pozostali oni na zasadach określonych w wyżej wymienionej ustawie.

Tabela dotycząca liczby dzieci, które przebywają w rodzinach zastępczych na finansowych zasadach określonych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej bądź ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – stan na dzień 31 grudnia 2016r.:

	Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej	Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych	6 dzieci	30 dzieci
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych	1 dziecko	18 dzieci
Liczba dzieci w rodzinnym domu dziecka	0	7 dzieci

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Pułtusk.

Świadczenia pieniężne wypłacone w 2016r. dotyczące dzieci z terenu powiatu pułtuskiego umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na jego terenie lub na terenie innego powiatu:

	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń w 2016r.
Rodziny zastępcze spokrewnione	481	320 629,00 zł
Rodziny zastępcze niezawodowe	238	234 982,00 zł
Rodziny zastępcze zawodowe	38	37 677,00 zł
Rodziny dom dziecka	42	42 000,00 zł
Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	65	12 458,00 zł
Świadczenie jednorazowe na pokrycie kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	5	5 400,00 zł
Świadczenie związane z wystąpieniem zdarzenia losowego	0	0 zł
Dofinansowanie do wypoczynku	2	700,00 zł
Utrzymanie lokalu mieszkalnego	4	6 362,00 zł
RAZEM:	875	660 208,00 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Pułtusk.

Poniżej przedstawiono informacje dotyczące funkcjonowania rodzin zastępczych z podziałem na poszczególne gminy powiatu pułtuskiego – stan na dzień 31 grudnia 2016r.:

Gmina	Liczba rodzin	Liczba dzieci umieszczonych w tych rodzinach
Gmina Pułtusk	22	34
Gmina Obryte	5	10
Gmina Pokrzywnica	2	2
Gmina Świercze	6	7
Gmina Zatory	3	6
Gmina Winnica	3	3
Gmina Gzy	0	0
RAZEM	41	62

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Pułtusk.

Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci w pieczy zastępczej ponoszone przez gminy

Od dnia 1 stycznia 2012r., zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie

pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi wydatki na opiekę i wychowanie tego dziecka. Rok 2016r. stanowił dla niektórych rodzin trzeci rok pobytu dzieci w ich pieczy (tzn. ponoszenie przez gminę 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka). Poszczególne gminy ponoszące wydatki na opiekę i wychowanie dzieci (*stan na 31 grudnia 2016r.*):

- Gmina Pułtusk – pokrycie kosztów utrzymania 13 dzieci (w tym 1 pełnoletniego wychowanka rodziny zastępczej);
- Gmina Winnica – pokrycie kosztów utrzymania 3 dzieci;
- Gmina Świercze – pokrycie kosztów utrzymania 4 dzieci;
- Gmina Gzy – pokrycie kosztów utrzymania 3 dzieci;
- Gmina Obryte – pokrycie kosztów utrzymania 1 dziecka;
- Gmina Pokrzywnica – pokrycie kosztów utrzymania 2 dzieci;
- Gmina Zatory – pokrycie kosztów utrzymania 1 dziecka.

Porozumienia dotyczące przyjęcia dziecka do pieczy zastępczej oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków

Zgodnie z art. 191 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, powiaty zawierają stosowne porozumienia w sprawie przyjęcia dziecka do pieczy zastępczej oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków. Powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na jego opiekę i wychowanie w pieczy zastępczej.

W związku z powyższym – według stanu na dzień 31 grudnia 2016r., powiat pułtuski posiadał zawarte porozumienia w sprawie umieszczenia dzieci i wysokości wydatków z następującymi powiatami/miastami, z terenu których dzieci postanowieniem sądu zostały umieszczone w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu pułtuskiego:

- 1) Powiat Piaseczyński (1 dziecko),
- 2) Powiat Pruszkowski (1 dziecko),
- 3) Gmina Bytom (1 dziecko),
- 4) Miasto Grudziądz (1 dziecko),
- 5) Powiat Zgierski (2 dzieci),
- 6) Miasto Stołeczne Warszawa (1 dziecko).

Natomiast inne powiaty/miasta, na terenie których postanowieniem sądu zostały umieszczone dzieci z terenu powiatu pułtuskiego, posiadały zawarte porozumienia w sprawie umieszczenia dzieci i wysokości wydatków z powiatem pułtuskim, i są to:

- 1) Miasto Stołeczne Warszawa (1 dziecko),
- 2) Powiat Wyszowski (1 dziecko),
- 3) Powiat Makowski (1 dziecko),
- 4) Powiat Legionowski (2 dzieci),
- 5) Miasto Tychy (1 dziecko),
- 6) Powiat Ciechanowski (1 dziecko),
- 7) Powiat Ostrołęcki (1 dziecko),
- 8) Powiat Makowski (1 dziecko),

9) Gmina-Miasto Płock (1 dziecko),

Dodatkowo PCPR w Nowym Dworze Mazowieckim z końcem 2016r. poinformowało PCPR w Pułtusku o umieszczeniu dziecka z terenu powiatu pultuskiego w rodzinie zastępczej na terenie powiatu nowodworskiego – trwa postępowanie w sprawie zawarcia porozumienia.

• **pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym**

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenie sądu przyznaje się pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie. Ww. formami pomocy w roku 2016 zostały objęte **25 osoby**.

Miesięczna pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki, zgodnie z art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wynosi **500,00 zł** miesięcznie, pomoc w tej wysokości otrzymało **21 osób**.

Osoby usamodzielniane, które przed dniem 1 stycznia 2012r. opuściły rodzinę zastępczą albo placówkę opiekuńczo-wychowawczą, otrzymują pomoc zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. Miesięczna pomoc na kontynuację nauki wynosiła w 2016r. **516,60 zł** - pomoc w tej wysokości otrzymały **2 osoby**.

Pomoc na usamodzielnienie otrzymało 6 osób, na zagospodarowanie 5osób, 2 osoby otrzymały łącznie obie formy pomocy, 2 osoby pomoc na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie, 2 osoby pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie oraz 1 osoba pomoc na kontynuowanie nauki i zagospodarowanie.

Zgodnie z art. 88 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej osoby pełnoletnie opuszczające między innymi: młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, do których były skierowane na podstawie orzeczenia sądu zostają objęte pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także pomocą pieniężną na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki, zagospodarowanie w formie rzeczowej, w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych w uzyskaniu zatrudnienia.

W 2016r. pomocą zostały objęte 3 osoby , które opuściły młodzieżowy ośrodek wychowawczy jedna otrzymała 1-miesięczną pomoc na kontynuację nauki oraz pomoc na usamodzielnienie i zagospodarowanie w formie rzeczowej, jedna 3-miesięczną pomoc na kontynuację nauki oraz jedna osoba otrzymała pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

Formy pomocy udzielonej w 2015r. dla wychowanków opuszczających rodziny zastępcze (z podziałem na osoby korzystające z pomocy finansowej określonej w ustawie o pomocy społecznej i w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej):

	Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej		Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	
	Liczba osób	Kwota świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń

Pomoc na kontynuowanie nauki	2	12 398,40 zł	21	93 908,60 zł
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	0	0 zł	6	31 350,00 zł
Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie	0	0 zł	5	7.500,00 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Pułtusku.

Formy pomocy udzielonej w 2015r. dla wychowanków opuszczających młodzieżowe ośrodki wychowawcze bądź zakłady poprawcze – zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej:

	Liczba osób	Kwota świadczeń
Pomoc na kontynuowanie nauki	2	2 066,40 zł
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	1	5 166,00 zł
Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie	2	10 302,97 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Pułtusku.

- **szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.**

PCPR w Pułtusku w 2016r. nie poniósł kosztów związanych ze szkoleniem kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej / prowadzących rodzinny dom dziecka – pracownicy Centrum wykonują to zadanie nieodpłatnie.

Szkolenia dla rodzinnej pieczy zastępczej mające na celu podnoszenie kwalifikacji funkcjonujących już rodzin zastępczych / prowadzących rodzinny dom dziecka również są bezpłatne – organizator rodzinnej pieczy zastępczej stara się pozyskiwać osoby prowadzące szkolenia w ramach wolontariatu. Natomiast środki finansowe związane są z zakupem suszu konferencyjnego oraz materiałów dydaktycznych wykorzystywanych na szkoleniach.

Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

PCPR w Pułtusku wypełnia sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazuje je 2 razy w roku do wojewody mazowieckiego.

Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej przez rodziców biologicznych.

W 2016r. PCPR w Pułtusk nie przekazało do biura informacji gospodarczej informacji o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej przez rodziców biologicznych

Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

PCPR w Pułtusk, zgodnie z art. 193 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, realizuje zadanie w zakresie egzekwowania odpłatności od rodziców naturalnych, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej.

Rada Powiatu w Pułtusk uchwala nr XXI/108/2012 z dnia 20 lutego 2012r. określiła szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Podstawą do ustalenia odpłatności bądź umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej jest ustalenie sytuacji rodzinnej, materialnej, dochodowej, majątkowej i zdrowotnej rodziny. Przy ustalaniu opłaty bądź odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej należy uwzględnić sytuację dochodową osób zobowiązanych oraz ich możliwości i uprawnienia na dzień postępowania.

W 2016r. wszczęto 37 postępowań administracyjnych wobec rodziców naturalnych, których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej (z czego 5 postępowań było wszczętych ponownie w tym samym roku kalendarzowym ze względu na nowe okoliczności zaistniałe w indywidualnych sytuacjach życiowych zainteresowanych). Finalnie w wyniku procedury administracyjnej odstąpiono od ustalenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w 24 przypadkach (m.in. z uwagi na zapis § 9 ust. 1 załącznika do uchwały Nr XXI/108/2012 Rady Powiatu w Pułtusk z dnia 20 lutego 2012r., tj. „*dochód osoby lub dochód na osobę w rodzinie, osób zobowiązanych do ponoszenia opłaty nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego przepisami ustawy o pomocy społecznej*” bądź z uwagi na płacenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej), w 2 przypadkach wydano decyzje wygaszające ze względu na opuszczenie przez dzieci rodzinnej pieczy zastępczej, w 3 przypadkach umorzono postępowanie z uwagi m.in. na brak możliwości ustalenia sytuacji materialnej, rodzinnej, dochodowej i zdrowotnej rodziny naturalnej. Natomiast 3 postępowania trwają nadal w 2017r. ze względu na oczekiwanie na dokumentację z ośrodków pomocy społecznej właściwych ze względu na miejsce zamieszkania rodziców biologicznych.

Realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

W 2016r. na terenie powiatu pułtuskiego nie realizowano zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Należy nadmienić, iż 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w 2016r. było zatrudnionych na podstawie umowy o pracę z dotacji celowej w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2016.

Pomoc wolontariuszy w organizacji czasu wolnego dla rodziców zastępczych oraz dzieci objętych pieczą zastępczą.

W 2016 roku udało się pozyskać 1 wolontariuszkę (nauczycielkę języka angielskiego), która ochotniczo i bez wynagrodzenia, udzielała wsparcia edukacyjnego dla 2 dzieci z rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka.

Natomiast, pomimo akcji informacyjnej zamieszczonej na stronie internetowej PCPR w Pułtusk, w gazecie ogłoszeń w siedzibie PCPR jak również rozpropagowaniu ulotek w szkołach oraz gminach z terenu powiatu pułtuskiego nie udało się pozyskać innych wolontariuszy.

Finansowanie przez powiat pobytu w pieczy zastępczej małoletniego cudzoziemca niewymienionego w ust. 1 pkt 2-4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Nie dotyczy – w 2016r. w pieczy zastępczej na terenie powiatu pułtuskiego nie przebywali małoletni cudzoziemcy.

Dokonywanie ocen sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej z uwzględnieniem m.in. metod pracy z dzieckiem i rodziną, stanu zdrowia dziecka oraz jego aktualnych potrzeb, oceny zasadności dalszego pobytu w pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 128 pkt 1 ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016r. poz. 575, z późn. zm.) organizator rodzinnej pieczy zastępczej okresowo ocenia sytuację dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Zadanie to wypełniają we współpracy ze środowiskiem lokalnym koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast zwięzcza ją opinia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dotycząca zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej. W 2016r. zostało sporządzonych 117 ocen sytuacji dziecka oraz przekazanych do właściwego Sądu.

Należy również nadmienić, iż zgodnie z art. 128 pkt 2 ww. ustawy organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny rodziny zastępczej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka. W 2016r. sporządzono 8 ocen rodzin zastępczych oraz przekazano je do właściwego Sądu.

Promocja rodzinnej pieczy zastępczej i pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych.

Promując ideę rodzicielstwa zastępczego PCPR w Pułtuskach stara się pozyskiwać kandydatów na rodziców zastępczych / prowadzących rodzinny dom dziecka poprzez informacje dostępne na stronie internetowej PCPR, informacje zawarte w gazetce ogłoszeń w siedzibie PCPR jak również poprzez rozmowy z kierownikami ośrodków pomocy społecznej. Dodatkowo co roku PCPR w Pułtuskach jest organizatorem Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, którego celem jest m.in. integracja rodzin zastępczych oraz rozpowszechnianie misji rodzicielstwa zastępczego.

Rezultaty realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie pułtuskim w 2016 roku

Realizując założenia zawarte w Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie pułtuskim na lata 2015-2017 organizator rodzinnej pieczy zastępczej starał się prawidłowo wykonywać zadania mające na celu wsparcie funkcjonujących rodzinnych form pieczy zastępczej m.in. poprzez:

- * organizację szkolenia podnoszącego kompetencje wychowawcze;
- * zapewnienie pomocy specjalistycznej, organizowanie spotkań grupy wsparcia, aktywne poszukiwanie wolontariuszy;
- * prowadzenie stosownej dokumentacji wynikającej z zapisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- * organizowanie posiedzeń Zespołu ds. Pieczy Zastępczej;
- * współpracę ze środowiskiem lokalnym, ośrodkami pomocy społecznej, sądami, instytucjami oświatowymi, w tym również pracę pod kątem możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej;
- * prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej / prowadzenia rodzinnego domu dziecka,;
- * prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rejestru o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka;
- * finansowanie świadczeń pieniężnych przeznaczonych na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- * wsparcie oraz pomoc finansowa dla osób usamodzielnianych.

Istotnym jest fakt, iż koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, poprzez wejścia w środowisko rodzinnej pieczy zastępczej, stały kontakt oraz monitorowanie sytuacji zdrowotnej, szkolnej oraz rozwojowej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, na bieżąco

oraz w stosunku do potrzeb udzielają pomocy i wsparcia w realizacji obowiązków wynikających z pełnienia pieczy zastępczej.

Liczba rodzinnych form pieczy zastępczej funkcjonujących na terenie powiatu pułtuskiego, różni się o 1 rodzinę z tendencją malejącą w stosunku do roku poprzedniego – wg stanu na dzień 31.12.2016r. funkcjonowało 41 rodzin, natomiast wg stanu na dzień 31.12.2015r.: 42 rodziny. Może być to spowodowane tym, że wzmocnił się system wsparcia dla rodzin zagrożonych bezradnością opiekuńczo-wychowawczą, na co wskazuje fakt, iż w 2016r. spośród dzieci opuszczających pieczę zastępczą z terenu powiatu pułtuskiego aż 7 małoletnich powróciło do rodziców biologicznych.

Należy również nadmienić, iż, pomimo braku adnotacji w ww. Programie na temat powstania rodzinnego domu dziecka, od 01 lipca 2016r. na terenie powiatu pułtuskiego funkcjonuje rodzinny dom dziecka. Został on przekształcony z rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego. Jest to pierwsza tego typu forma rodzinnej pieczy zastępczej. Prowadzący rodzinny dom dziecka zapewniają całodobową opiekę i wychowanie dla 7 dzieci.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Pułtusku

mgr Anna Frejlich

Sporządził:

Zespół ds. Pieczy Zastępczej

Akceptował:

Dyrektor PCPR w Pułtusku